

Siegfried, op het toneel zonder vocale kleerscheuren aan? Dat bepaalde toeschouwers meenden hem bij het einde van *Siegfried* te moeten uitjouwen, leek me onbegrijpelijk.

Deze *Ring* was een naar Mortiermaatstaven gedurfde produktie. Het verhaal werd met de nodige ironie en een gezond gebrek aan piëteit verteld. Nochtans verviel men nergens in de gemakkelijke oplossing van de karikatuur. Wotan is inderdaad potsierlijk als hij meent zich te moeten tooien met de insignes van zijn macht, maar tevens wordt de tragiek getoond van iemand die zich in zijn eigen niet al te propere plannen verstrikt. Bij Wernicke is er niet de virtuoze personenregie van een Chéreau, maar zijn visie is minder glad. Hij steekt zijn nek verder uit, en behaalt daarmee in vele opzichten intrigerende resultaten. Het culturele erfgoed wordt uit de mottenballen gehaald, duchtig afgestoft en in al zijn veelduidigheid aan het publiek gepresenteerd. In de wandelgangen tijdens de lange pauzes wordt er intens gediscussieerd, de meningen zijn verdeeld, maar niemand lijkt onverschillig. De onbekommerde consumptie van het kunstwerk krijgt geen kans: wat zich op het toneel afspeelt gaat ook over ons, historisch en existentieel.

Een trapje lager

De muzikale uitvoering van het Muntorkest onder leiding van Sylvain Cambreling, leek ditmaal een trapje lager te staan dan hetgeen op toneel getoond werd. Het was alsof men ondanks de ongeveer honderd orkestrepities zijn stof nog niet onder de knie had. Er waren heel wat aarzelingen en slordigheden. De strijkers klonken schraal en werden meer dan eens overstemd door het koper. Ik vraag mij af of de gedeeltelijke overkapping van de orkestbak naar het voorbeeld van de 'mythische Abgrund' in het Festspielhaus van Bayreuth, wel een goed idee was. Inderdaad werd de klank gedempt, maar het waren vooral de strijkers die daar in De Munt onder te lijden hadden. In Bayreuth zitten de blazers nog dieper onder de scène en zij worden verhoudingsgewijze sterker dan de strijkers afgeschermd. In de traditionele orkestbak van De Munt is dat niet het geval, zodat het koper veel prominenter klonk dan de strijkers.

Maar dit lijkt toch niet de doorslaggevende oorzaak voor het falen van Cambreling een hoogstaande muzikale uitvoering te brengen. Zijn tempi leken me vaak slepend, en men kreeg de indruk dat hij door de bomen het

bos uit het gezicht verloor. Hij kwam er niet toe grote spanningsbogen op te bouwen en leek te veel met detailkwesaties bezig, terwijl hij de controle over het geheel verloor. Heeft men het eigen kunnen op dit gebied overschat? Met *Rheingold* was hij nochtans goed begonnen. Hier liet Cambreling zich van zijn beste kant zien, de scherp geciseleerde orkestvoering sloot wonderwel aan bij Wernickes penetrante, onromantische visie. Bij het begeleiden van de muzikale 'Konversationsstil' blonk Cambreling uit door grote helderheid met respect voor het gezongen woord. In de compacter geïnstrumenteerde en complexere partituren kreeg het Muntorkest het veel moeilijker. Deze muziek is toch wel wat meer dan toneelmuziek, en misschien heeft men deze een te bescheiden plaats in het geheel willen toekennen. Daardoor dreigde het *Ring*-gebouw in De Munt af en toe uit zijn evenwicht te geraken. Theatraal was het sterk genoeg zodat het toch overeind bleef. Enkele stenen wankelden wel, maar ook dat kan spannend zijn.

Gunther Sergooris

Der Ring des Nibelungen (De Munt)
Foto Klaus Lefebvre

